

L'Avenc de la Garrotxa

Portaveu de la Unió Nacionalista Catalana

Son coloboradors tots els socis d'aquesta entitat

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
UNIO NACIONALISTA CATALANA
BANYOLAS

Banyolas 15 de Maig de 1910

Surtirà els diumenges

Els originals no s'hi retornen

Als nostres abonats y llegidors

Diuanje passat no sortí L'AVENÇ. Darem una explicació an el públic qu'anem a donar en breus y senzills mots. Els primers dies de la setmana última foren de intensa febre electoral; nosaltres qu'escriviam el periodio en aquell periodo, reflexavam les impresions de la lluita forta y ardida que sostenia 'l districte de Torroella contra 'l caciquisme que s'ha afermat de nou.

El senyor Torras Sampol per dolorosos motius que tots deplorem, ens comunicá 'l dimecres, 4, la retirada de la seva candidatura. A l' hora que reberem la nova, teníam gairebé 'l número compost, tot ell dedicat a la campanya electoral, siguent materialment impossible ferlo de nou.

Véus aquí explicada la causa de no reparir-se L'AVENÇ; creiem que nostres abonats sentse càrrag de les explicacions sinceras qu'antecedeixen, ens perdonarán la falta del tot independent de nostra voluntat.

Per la nostra part, ho y remerciantlos del favor y de la predilecció qu'ens dispensan procurarem resquitarlos fent de L'AVENÇ una publicació que defensas la política netament catalana, nacionalisant nostre

terra, reuneixi l'amenitat agràdosa y varietat que els llegidors buscan en tot periòdic. ¡ Catalunya y avant sempre!

Mesquineses

L'orgue dels centralistes banyolins, el periodio que segons éll mateix resava en la primera plana dels dos primers números, és un *Setmanari SETMANAL (que surt cada setmana, yodien ajegirhi)*, ems tá l'honor de dedicarnos llargs paragrafs per combatre follament la campanya qu'hem fet a favor de la candidatura catalanista qu'havia de lluitar en aquet districte en les eleccions celebrades el passat diumenge.

Y lo més xocant de tot, lo més paradoxic, és que 'ls qu'escrivien l'esmentat periodio, els que combaten la nostra fé de nacionalistes catalans, també s'titulen catalanistes; efectivament, sempre obren com a tals, excepte en periodo electoral (qu'allavors actuen de centralistes) y quan redacten la seva correspondencia privada (que tots empleen el castellá). En prova d'aixó darrer, farém constar que quan comensaren a publicar el seu periodio, hi havia el proposit de titularlo *Semanario de Banyolas* y redactario en castellá; si no ho varen fer, sigué degut a que's publicava ja L'AVENÇ DE LA GARROTXA y comprenent que la nostra llengua és més grata al poble que la qu'ells volien emplear, desistiren del seu primer proposit. Ben mirat, nó gran cosa hi haurien perdut les lletres catalanes, perquè entre escriure un catalá *castellanizat* y insertar treballs en castellá o escriure correctament el castellá com élls saben ferho, creyém qu'haurien fet un paper més llúbit usant exclusivament aquesta darrera llengua. Si aixís ho haguessin fet, no veuriem reventar llastimosament el catalá escrivint *consejal* per *regidor*, *antes* per *avants*, *reparto* per *repartiment*, *detrás* per *darrera*, *esta* per *aquesta*, *menos* per *menys*, etc., etc., etc. La cibra sempre tira cap a montanya; no e estrany que a n'aquets catalanistes els hi surti el llautó. Creguin, fassin el periodio en castellá, qu'aquet termini mereixará 'l beneplacit dels seus amics y de passada, donarán expansió als seus sentiments.

Respecte a lo que diuen de que 'ls que dirigim L'AVENÇ hem assistit á reunió poch antes de les últimes eleccions de *consejals* (aixó deu voler dir *poc avants de les darreres eleccions municipals*) y en ellas s'ha estudiat baix tots els aspectes la qüestió dels drets, contestém que nó s'en recorden perquè a la única reunió qu'hi assistiren el candidat catalanista y el president de la 'Unió, nó s'va discutir aquesta qüestió, dedicant la entrevista a llegir el manifest electoral y á firmar-lo, lo que s'regá a fer el president d'aquesta societat.

Fetes aquestes salvatats y per acabar, nó ms resta sino manifestar a n'aquets senyors que si desitjen continuar la campanya personal qu'han emprés contra dos amics nostres que poca part tenen en la Direcció de L'AVENÇ, la Redacció d'aquet periodio está disposada a cullir el quant, atacant en la mateixa forma y empleant les mateixes armes qu' élls, advertint que 'ls tres anirán exclusivament dirigits á la persona que fins ara s'havia titulat catalanista y per ambició, s'en ha passat al camp de l'enemic, formant part del cós de Redacció del *Setmanari*; aquesta persona que consent y fins atia a que s'fassi campanya d'odis contra 'ls nostres amics, és la mateixa qu'á fi de pescar un acta de regidor, que nó va obtenir, contribuí conscientment a la desfeta de Solidaritat Catalana a Banyolas. Aixó de diré *Matmós, Perré* y dos o tres noms més que nó recordém... trovém que són masses caretes per un sol home, pero que si convé les arrencarém una á una. A ningú més dels qu'escrivien en el *Setmanari* dirém res; nó farém sino imitar la seva política.

Ah; quan hi hagin eleccions municipals, ja poden tornar a demanar als catalanistes un nom per fer lluir la seva candidatura y demanarli els vots; ja 'ls servirán be.

Les eleccions a Catalunya

DIPUTATS ELEGITS

Per la provincia de Girona

Figueres. Salvateilla, U. F. N. R.
Vilademuls. Carles Cusi, ministerial.

Olot. Llosas, carlí.
La Bisbal. Albert.
Girona. D. Iglesias, carlí.
Santa Coloma. Ventosa, regionalista.
Puigcerdá. Bertránd, regionalista.
Torroella. Fournier, conservador.

Per la provincia de Barcelona

Capital. Sol, Lerrooux, Giner, Iglesias y Sánchez, radicals.
Corominas y Zulueta, U. F. N. R.
Sant Feliu. Miró, U. F. N. R.
Vilanova. Barrián, regionalista.
Igualada. Godó, ministerial.
Manresa. Vila, conservador.
Berga. Farguells, regionalista.
Vilafrañca. Zulueta, U. F. N. R.
Granollers. Plaja, regionalista.
Castellterçol. Ferrer Vidal, regionalista.
Sabadell. Cruells, ministerial.
Arenys de Mar. Sagnier, conservador.
Mataró. Maristany, ministerial.
Vic. Bosch Alsina, ministerial.
Tarrassa. Sala, ministerial.

Per la provincia de Tarragona

Nicolau, ministerial.
Circumscripció. Mayner y Nogués, republicans.
Valls. Dasca, ministerial.
Vendrell. Alegret, conservador.
Gandesa. Caballé, U. F. N. R.
Tortosa. Samá, ministerial.
Roquetes. Kindelan, ministerial.

Per la provincia de Lleida

Capital. Moles, U. F. N. R.
Borges. Maciá, solidari.
Balaguer. Rodés, U. F. N. R.
Tremp. Llarí, U. F. N. R.
Sort. Riu, ministerial.
Solsona. Milá, regionalista.
Seu d' Urgell. Garriga, regionalista.
Cervera. Matheu, ministerial.

La Diputació catalana estarà, doncs, constituida per 10 diputats de l'Unió Federal Nacional Republicana, 8 regionalistes, 2 carlins, 5 radicals, 2 independents, 2 republicans, 11 ministerials y 4 conservadors.

escriure; si be es certíssim que l'harmonia dels dolors milloren l'hermosura, mas estimades llegidores no deuen d'oblidar qu'el color qu' es més escaient per la bellesa es el color de l'alegría, pregona de salut, de benestar, de vida.

MALVA-VERA.

NOVES

De viatge.—Nostre bon amic, l' ilustre col·laborador que firmava sos treballs ab l' inicial X., D. Guillelm Vila, s' embarcá en calitat de metje de la Marina mercant, el dia 21 de l' Abril passat en el vapor trassatlántic, *Barcelona* de la companyia Pinillos, quin vapor fá la travessia entre Barcelona y Buenos Aires, Nostre estimat company, segons ens manifestá al pendre comiat de nosaltres, pensa qu' el vapor *Barcelona* anclará en el port de son nom, de tornada de la capital argentina, els últims dies del mes de Juny vinent.

Desitjém a l' estimat col·laborador una felis travessia.

Obra acabada.—Han terminat les obres de reparació del Temple parroquial de Santa Mariá dels Turers.

Pont que s' acaba.—S' han col·locat ja les vigues de ferro que deuen sostenir el pont sobre la Riera de Sant Miquel de Campmajor en la nova carretera que partin de la de Banyolas a Olot per Mieras, termina en el Colegi de Nostra Senyora del Collell.

Salvador Masgrau y Cordoní
Banca, Borsa, Comptes corrents,
Cambis de monedes.
Negocia 'l cupó Amortissable, 5 %
venciment 15 de Maig vinent.

Amicaria Spero.—Uns quants joves aficionats a la llengua internacional del Dr. Zamenoff han constituït un grup esperantista, reunintse diariament en el primer pis del Café Comercial, del *Nuncio*, ont se dedican a l'estudi del nou idioma. Es digne de totes lloances, l' afició a la cultura que demostren els joves esperantistas, qui, dintre poc, se proposan fer l' obertura solemne y oficial de l' Associació, tinguent promesa l' assistència el professor d' Esperanto en l' Universitat de Barcelona, nostre compatrici, Doctor D. Jacinto Bremón.

El repés públic.—Com ja seben els llegidors per l' extracte de una de las darreres sessions de l' Ajuntament, s' acordá establir el repés públic ab carácter permanent. Es una mida digna d' aplaudiment pero que com totes les que tenen

carácter d' higienisació social, no donará cap resultat si, com fins ara el públic no la secunda y la mira ab marcada indiferencia, quan no hi oposa una resistencia pasiva.

Farmacia de torn.—Avui correspon estar oberta la de D. Josep Alsius. Demá la de D. Teodor Masgrau, Mercadal, 11.

Nomenament.—Nostre il·lustrat compatrici, el Dr. Frederic Dalmau qui, en les últimes oposicions a cátedres celebrades á Madrid va obtenir el número 1, ha sigut anomenat catedrático de Psicologia del Institut provincial de Logroño.

Nostra coral enhorabona al Dr. Dalmau pel triomf y distinció que acaba de guanyar.

Exercicis espirituals.—Demá comensa en el col·legi de P.P. Missionistas la primera tanda pera 'ls sacerdots del Bisbat.

Fira animada.—Ho fou y de debó la de Sant Isidre, celebrada 'l dimecres passat. Es feren moltes tranzaccions a bons preus.

Defunció.—El dia 30 del mes pasat, a la matinada, morí a Sant Joan las Fonts, D. Joan Torras, president de la Lliga de Fabricants de paper de Catalunya y una de las més distingides personalitats de la comarca de la Montanya. (A. C. S.)

Recaudació de consums.—La de la darrera desena de l' Abril passat, suma 1.292'92 pessetes.

Magnífica casa de recent y moderna construcció, ab una gran botiga y espaiós magatzem, situada en la plassa de la Constitució, 5, está per arrendar.

Rabí: Salvador Masgrau Cordoní.

Regidors polítics.—Dijous passat, contra la costum estaberta l' Ajuntament no celebrá sessió de primera convocatoria. Causa de la falta?

L' alcalde accidental y alguns regidors de la majoria caciquista descuidant les obligacions administratives del càrreg, anaren a Girona a fer un acte polític, a presenciar l'escrutini general de les eleccions del districte de Torroella, y a felicitar an en Fournier, qu' es una manera com qualsevol altre de fer administració caciquista.

El teléfon.—Reparats els desperfectes causats en la línia per l' últim temporal de neus, s' ha reanusat aquest important servei, y ha quedat restablerta la comunicació entre 'ls abonats de la xarxa.

Festa gremial.—Els pagesos celebren avui la festa de Sant Isidre ab ofici al dematí, sardenes a la tarda y ball a la nit que tindrà lloc a la Sala del café Vila. El ball comensará a dos quarts de deu.

Rosers.—El de Serinyá, conegut ab el nom de *rosser de les faves*, no va ser tan concorregut com els demés anys per haverse escaigut en el mateix dia de les eleccions de Diputats a Corts.

El de *Santa Espina* també va ser deslluït a consecuencia del mal temps que va fer durant tot el divendres passat.

Les eleccions de senadors.—Ahir va tenir lloc a la Casa de la Vila la elecció de compromisaris pera la votació de senadors qu' ha de celebrarse el diumenge vinent. A Banyolas la elecció passá desapercibuda y sense interés; sois una petita part dels majors contribuyents acudí a emetre 'l seu vot.

La «Unió Nacionalista» restá retreta per no haverse presentat fins ara cap candidat catalanista per les senaduries d' aquesta provincia.

El temps.—El dilluns passat caigué una grossa calamarsada a tota la part de mitjdia d' aquesta comarca, arribant fins a la vora de Banyolas; en alguns punts la capa de gra que cubria la terra, arribá a adquirir sis centímetres de gruix.

El temps va refrescar deseguida, apareixent nevades les puntes de les montanyes de Rocacorva y el Mont, durant el dimars y el dimecres.

La temperatura continúa tan baixa, qu' es impropia del mes qu' a travéssem.

Honres.—El dijous varen celebrarse solemnes funerals per l' ànima d' en Miquel Cordoní y Giralt (Q. E. P. D.).

Els tres oficis foren molt concorreguts, lo que prova les moltes simpaties de que disfrutava 'l finat.

Repetím als seus nebots, senyors Masgrau y Bremón, la més sincera expressió del nostre condol.

Malalta.—Está mala de cuidado la senyora esposa del regidor del nostre Ajuntament D. Vicens Laqué.

Li desitjém un restabliment ràpid y complet.

Avís.—Advertím a les mares qu' encara no han fet vacunar els nens, que

toca al seu terme la ocasió de ferho en bones condicions, ja qu' arribant l' estiu, les criatures no viuen ab tanta salut.

Primera Comunió.—Els estudiants del Seminari del Cullell que 'ls hi correspon per tenir la edat, avuy farán la primera Comunió. Ab aquet motiu, hi anirán moltes families de la vila que tenen algún fill a n' aquell centre d' instrucció.

Reunió.—La Directiva de la «Unió Nacionalista Catalana», convocará Junta general de socis pel diumenge vinent, a fi de tractar interessants assumptos de política local y altres qu' oportunament anunciará.

A pagar.—Recordem an els contribuyents qu' avuy fineix el plas de la recaudació voluntaria del segon trimestre de la contribució territorial e industrial, quina recaudació s' verifica a casa de D. Joan Oliveras, Plassa Constitució, 12.

Defunció.—Dissabte de la setmana passada morí cristianament a Palafrugell la senyora mare política de nostres amics, D. Miguel Alsius y D. Martiriá Butinyá a qui enviem el testimoni de nostre condol.

Millora.—S' ha esperimentada en l' enfermetat que sofría la pobilleta de nostre bon amic y suscriptor D. Francesc Hostench, a qui felicitem.

Plat de la setmana

Granotas de Matamós

Un cop escorxadades y rentadas, se posen a la payella o a la cassola ab oli, sal, julivert, alls fregits y tota mena d' espicies. Un cop cuitas, molts hi posan ous durs que estiguin amples y les serveixen ab una penca de pebrot vermell del camp de Olot que's el mes indicat.

Barbs del mateix riu.

A la grayella

El netejarás, el buidarás y l'escatarás, aixugantlo després. Desseguida l'untarás ab oli y l'amanirás, posantlo sobre les graellas fins que sigui cuyt. Pot servirse ab qualsevol salsa de las que hem indicat per altres peixos.

Mercat de Banyolas

Dia 11 de Maig de 1910

Blat.	de 19'00 á 20'00	ptas. qtra.
Mestall.	18'00 á 18'50	> >
Ordi.	10'00 á 10'50	> >
Civada.	8'50 á 9'00	> >
Blat de moro.	12'50 á 13'00	> >
Faves.	14'00 á 14'50	> >
Monjetes.	29'00 á 30'50	> >
Fabons.	16'50 á 17'00	> >
Vesses.	00'00 á 00'00	> >
Llobins.	8'00 á 8'50	> >
Mill.	14'50 á 15'00	> >
Panis.	11'00 á 11'50	> >
Fajol.	13'00 á 13'50	> >
Alls.	2'25 á 2'50	> forc.
Ous.	0'90 á 0'95	> dna.
Oli.	14'00 á 14'50	> mallat

DALMAU CARLES Y COMP.—GIRONA.

Gran Hotel del Comers

Carrer Albareda, núm. 5.--GIRONA

Propietari: D. Antonio Vallvé Serra

Corresponsals en las principals Fondas d' Espanya

Aquesta espaiosa FONDA, situada en la part plana y central de l' immortal ciutat, té 50 habitacions ab tot el confort modern, amobladas ab el gust y llimpiesa que requereix un Hotel de primer orde, tinguent además quarto de banys y duxas, llum eléctrica y timbres en totes las dependencias y un caudal d'aiga potable, inmillorable y de reconeguda fama entre 'ls hidrólegs.

Cuina espanyola y francesa
JARDI

MENJADOR D' ESTIU

Se serveix a la carta y cuberts. Aquests desde 2 pessetes per munt.

Abonos mensuals, ab habitacions, desde 100 pessetes

Banquets, Bateigs, Casoris, Lunchs y Refrescos á preus módics y convencionals y en locals especials.

An els turistas, viatjants, jurats, chors, comisions, congressistes y colegials sels hi concedeixen y fan preus especials.

A l'arribada dels trens hi ha omnibus de la casa y cotxes de lloguer, á preus reduïts del HOTEL DEL COMERS.

Servei de personal triat

Garage

INTERPRETES Y COMISIONISTAS

FERRETERIA, QUINCALLERIA Y OBRADORS DE LLAUNERIA

DE

JAUME SAGUER Y BARCELÓ

Plaza Constitució, 1 y Mercadal, 1

ADMINISTRADOR DE LES AIGUAS POTABLES D'AQUESTA

PREUS ECONÓMICS

Miguel Talleda

SASTRE

Trajos exclusivament a mida

Princesa, 11 - 1.º 1.ª -- Barcelona

FÁBRICA DE ANISSATS,

LICORS Y VINS DEL PAÍS

Fills de Pere Malagelada

CARRER DE SANTA MARÍA.—BANYOLAS

BISICLETAS

VENTA DE CICLES, ACCESORIS, PESAS DE RECAMBI Y REPARACIONS

JOSEP FIGULS

BANYOLAS

Preus exageradament económicos

Xacolats

TORRENT

CASA FUNDADA EN 1780.

Pures Gaarantida.

Proveïdors de la Reial Casa.

Premiada en distintas Esposicions.

CLASSES ESPECIALS

Pera colegis y comunitats religioses.

Especialitat en la fabricació de xacolats fins ab canyella y vainilla.

DESPATX CENTRAL

ESCRIBANIAS, 8.--BANYOLAS

Gran regalo artistic

Completament nou

Primer y únic á Espanya

Consisteix ab una magnífica ampliació, pel procediment al carbó lo mes perfeccionat fins ara, tamany d'una fulla ó sia 50 por 60 centímetres.

Ab aquest medi tota persona de bon gust artistic y de bon cor pot tenir un recort de las personas volgudas, difuntas ó vivas, pagant solsament el valor del marc. Els que desitjin l' ampliació no han de fer mes que demanarla al fotógraf Rafel Mayor, mentres permaneceix en aquesta població, ó á Barcelona, Rambla del Centre, n.º 7 (Fotografia devant del Liceo).

Es precis qu'els encàrregs vagin ben especificats, espressant els retocs qu'en el treball se desitjin, com per exemple, cambi de trajo, de pentinat; si 's volen mes joves ó vells, ó bé afavorits, etc., etc. Se treuen reproduccions de fotografias antigas, gravats, pintures, escultures, objectes d'art y santuaris, etc., etc.

Taller fotogràfic

TIRATJES DE TARJETES POSTALS AL BROMURO Y ESMALT.

RETRATS-AMPLIACIONS-REPRODUCCIONS Y MINIATURES.

FRANCISCO XAVIER MATEU

BANYOLAS

Se fan tiratjes especials pera qui 'ls desitji, enviant solsament els CLICHÉS.

Ampliacions de regalo

D' avui a fi del corrent mes, les de tamany natural per 25 pessetes se regalarán ab son elegant y artistic encuadrat y corresponent vidre.